

Weg met vlees, melk en eieren? Daar redt men de wereld niet mee

”Stop met campagnes tegen glyfosaat en voer meer campagnes tegen vlees, eieren en melk”, stelt moraalfilosoof Stijn Bruers in [Knack](#). Bovendien pleit de filosoof voor verticale landbouw en indoor farming, en een stop op het promoten van biolandbouw. Professor Eddy Decuypere, emeritus bio-ingenieur aan de KU Leuven, schrok zich een bult wanneer hij het las.

🕒 10 AUGUSTUS 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 10 AUGUSTUS 2023 9:09

Lees meer over:
pluimveehouderij
economie
klimaat
ecologie
agro-ecologie
bio
rundveehouderij
varken
dierenwelzijn

Een totale ban op dierlijke producten, gaat voor Decuypere vele stappen te ver. “Op wereldniveau is twee derde van de bebouwbare oppervlakte alleen maar bruikbaar voor dierlijke productie”, zegt professor Decuypere. “Denk maar aan de vele steppes en savannes, de taïga’s, de pampa’s. Dat zijn graslanden waar je enkel dieren kan opzetten.”

Een mens kan geen hooi eten

In [Knack](#) stelt Bruers dat er voor de productie van vlees, melk en eieren vier keer meer granen nodig is dan voor de productie van plantaardige eiwitrijke producten. Deze stelling laat echter na dat veel dierlijke producten worden geproduceerd op obligaat grasland. “Dieren zijn concentreerders van voedsel voor de mens”, zegt Decuypere. “Herkauwers zoals koeien en schapen kan je grootbrengen op gras en hooi, maar een mens kan dat niet verteren.”

“Misschien vind je dat we deze grasweides beter zouden omvormen tot natuur”, zegt de professor. “Daar kan je voor pleiten moesten we met slechts 100 miljoen mensen leven op deze planeet. Maar we zijn met 8 miljard. Wil je de dierlijke productie verbieden, dan schakel je hele continenten uit.”

“Op wereldniveau is twee derde van de bebouwbare oppervlakte alleen maar bruikbaar voor dierlijke productie

Eddy Decuypere - Emeritus bio-ingenieurswetenschappen

Ook de wisselwerking tussen veeteelt en akkerbouw, zoals de productie van mest, mag volgens Decuypere niet vergeten worden. “Tijdens de eerste wereldoorlog ging onze opbrengst per hectare met 50 procent achteruit door een gebrek aan mest.”

Lokaal afbouwen

“Waar ik het wel mee eens ben, is dat we onze dierlijke productie in België kunnen afbouwen”, zegt Decuypere. “Ik spreek nu tegen mijn eigen winkel, maar zeker wat pluimvee en varkens betreft zijn er ecologische argumenten om af te bouwen. We kweken pluimvee en varkens niet alleen voor eigen gebruik maar ook voor export, in een productieketen op basis van ingevoerde grondstoffen. We exporteren ons vlees en blijven met de ‘shit’ zitten.”

“De enige overweging om dit te doen, is het profijt dat ons land hieruit haalt. Maar het voordeel voor de boeren zelf is een groot vraagteken. Zij werden gedwongen om aan schaalvergroting te doen, terwijl de prijs per product voortdurend afnam. Ze hebben dus een groter bedrijf, maar geen grotere winst. De winst gaat naar de toeleveranciers en de grootwarenhuizen, niet naar de boeren. En ook de planeet heeft er geen baat bij.”

Dat zoveel vruchtbare landbouwgrond is omgevormd tot weide, valt niet alleen de veeteelt te verwijten. “De kleine helft van onze weidegebieden wordt begraasd door paarden, die we niet eten maar slechts houden vanuit een luxepositie”, zegt Decuypere.

“Moest de regering het mogelijk maken voor onze Belgische varkens- en pluimveehouders om te werken op een kleinere schaal voor dezelfde winst, dan zou dat prachtig zijn. Maar landbouw wordt te veel gezien als een goed zoals een ander, terwijl eten een basisgoed en een basisrecht is voor iedereen. De overheid komt tussen in de prijzen van onderwijs en gezondheidszorg – wat ik een goede zaak vind – maar dit zou ook moeten gebeuren met onze voedselprijzen.”

“Landbouw wordt te veel gezien als een goed zoals een ander, terwijl eten een basisrecht is voor iedereen

Eddy Decuypere - Emeritus bio-ingenieurswetenschappen

Weg met grondgebonden landbouw?

Dat Bruers in Knack pleit voor minder of geen grondgebonden landbouw, vindt professor Decuypere evenmin realistisch. “Met een pleidooi voor minder dieren kon ik nog leven, of toch in Vlaanderen. Maar minder of geen land, dat lijkt me vrij zinloos. Landbouw in etages, afgeschermd van de omgeving en dus zonder insecten of overvloedige regens. Hoe ga je de planten bestuiven? Ga je zelf hommels kweken, wind blazen? En dan hebben we het nog niet over de torenhoge energiekosten van serreteelt. Men pleit hier voor een landbouwworm die totaal los staat van de natuur, en daar willen we in agro-ecosystemen net vanaf.”

“Landbouw wordt vaak beschreven als een ‘cultuur’, een puur menselijk gegeven”, zegt de professor. “Maar landbouw opzetten tegen de natuur? Voor mij is dat zo fout als maar kan. Om aan akkerbouw te doen heb je een bodem nodig. Een bodem waar planten staan, met microsystemen die de bodem levend houden en in stand houden. Als je onze voedselproductie voor acht miljard mensen wil voorzien via landbouwtorens, dan zijn we nog niet thuis.”

Het voorstel van Bruers om biolandbouw niet meer te promoten, vindt de professor eveneens een bizar idee. “Biolandbouw is niet alleszalmakend, maar het kan wel helpen om mensen duidelijk te maken dat landbouw niet kunstmatig is”, zegt hij. “Ik geloof inderdaad niet dat biolandbouw de oplossing is om de wereld te voeden, maar het is een belangrijk experiment.”

Ethiek

Willen we een toekomstvisie uitwerken om de planeet te voeden én te redden van de gevolgen van de klimaatverandering, mag er volgens Decuypere niet worden gewerkt met eenduidige oplossingen. “We staan voor veel uitdagingen, en er zijn zoveel prioriteiten. Voedselopbrengst, de energievraag, de CO2-uitstoot, het economische aspect. Allemaal prioriteiten die soms eens botsen. Dus moet je ze schikken naargelang hun belangrijkheid.”

“In de Ethica Nicomachea van Aristoteles bouwt men een hiërarchie op van diverse waarden. Zo moet bijvoorbeeld het algemeen belang voorrang krijgen op het individuele, dus ook de wereld voorrang op Vlaanderen alleen. Maar in veel gevallen, bepaalt je eigen visie aan welke waarden je voorrang geeft. Vind je dat vooral de boeren moeten overleven, een menswaardig inkomen hebben en concurrentieel blijven? Vind je dat we bovenal de wereld moeten voeden? Of vind je dat we bovenal moeten zorgen voor het klimaat?”

“Jij kan bijvoorbeeld zeggen dat je vooral de mens wil voeden. Want zonder eten, gaat hij dood. Een ander ziet de mens eerder als een randverschijnsel, en is bereid om mensen te laten verhongeren als hij daarmee de planeet redt. Want als de planeet verwoest is, kan de mens ook niet leven. Iedereen heeft zijn eigen opvatting en wereldvisie, en in een democratisch systeem proberen we deze visies samen te zetten en compromissen te vinden.”

“Iemand met een ecologische wereldvisie denkt eerder op lange termijn. Maar dat is een luxepositie

Eddy Decuypere - Emeritus bio-ingenieurswetenschappen

“Ethisch gezien stellen we dat de lange termijn belangrijker is dan de korte termijn. Als we voortdoen zoals we vandaag doen, gaan we onze toekomst voor honderden jaren hypothekeren. Maar veel mensen, met name de politici, denken eerder op korte termijn.”

“Iemand met een ecologische wereldvisie denkt eerder op lange termijn. Maar dat is een luxepositie. Als je een boer bent in Afrika die ecologisch te werk gaat en wiens bonenooft hierdoor mislukt, heb je twee maanden geen eten voor je gezin. Voor iemand in deze positie, is de korte termijn wel degelijk belangrijk.”

Minder voedselverlies

Hoe dan ook ziet de professor het schrappen van dierlijke productie en grondgebruik niet als oplossing voor onze toekomstproblemen. “Als we echt iets willen doen voor het milieu, laat ons dan alsjeblieft een beetje minder weggooien. 30 procent van alles dat we kopen, belandt in de vuilnisbak. Alles moet zijn stempeltje hebben met zijn datum, zelfs al is het nog perfect eetbaar. We scheppen te veel op ons bord en gooien het weg. Verloren brood kennen we niet meer, dus droog brood gooien we ook weg. En een randje vet aan de biefstuk snijden we eraf.”

“In Afrika zien we dan weer het omgekeerde. Terwijl er bij ons een derde van het voedsel aan het einde van de productieketen verdwijnt, gaat in Afrika 30 procent verloren aan het begin van de keten. Niet omdat ze het wegsnijden, maar omdat ze het op de velden kwijtraken door slechte oogsttechnieken. Vogels of sprinkhanen eten het op, het voedsel wordt slecht bewaard, noem maar op. Een derde weg, op een continent dat honger heeft.”

“Wat ook zou helpen, is minder vlees eten. In België eet de gemiddelde persoon 90 kilo vlees per jaar, terwijl 30 ook genoeg is. In de VS is het nog een heel stuk meer. Lokaal stagneert onze dierlijke consumptie, mede door de vegetariërs en veganisten, maar dalen doet het niet. En wereldwijd gaat de consumptie gigantisch vooruit. In China is de vleesconsumptie de laatste decennia vertienvoudigd, van 3 kilo naar 30 kilo. In India is nog een sterkere stijging aan de gang. Dat zijn nu twee landen, maar samen zijn ze goed voor een derde van de wereldbevolking. De vleesconsumptie in Vlaanderen is dus maar een druppel op werelddniveau.”

“In discussies met collega's hoor ik heel vaak dat er voor alles een technologische oplossing is. En dat is mooi. Maar technologie alleen gaat het niet redden. Hoe dan ook bestaat er niet één zalmakende oplossing. En onzin moeten we in de mate van het mogelijke ontkrachten met rationele argumenten.”

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra